

Column: Europees spaarkampioen

Duitsland wil Europa een nieuwe les leren

Columns - 10 juni 2010

Duitsers zijn zuinig. In een land waar harddiscounters zoals Aldi en Lidl bijna 50 procent marktaandeel hebben en grote mediawinkels met de slogan 'Geiz ist geil' (gierig is geil) klanten lokken, is spaarzaamheid volkssport. Volgens econoom Carsten Brzeski probeert de Duitse regering met forse bezuinigingen Europa een nieuwe les te leren.

De Duitse regering wil tot 2014 met ongeveer 80 miljard euro fors bezuinigen. Dat is meer dan 3 procent van het bruto binnenlands product, niet niks. Bespaard wordt vooral op sociale zekerheid, de publieke sector en defensie. Maar ook het bedrijfsleven moet meedoen. De regering wil een belasting op financiële transacties introduceren. Het liefst in Europese samenwerking, maar desnoods ook alleen. Bovendien komen er hogere lasten voor kernenergie en een vliegtaks. Op het eerste gezicht een uitgebalanceerd plan, maar het probleem zit in de verwachte hogere inkomsten. Dat zijn nog steeds luchtspiegelingen terwijl de bezuinigingen op sociale zekerheid concreet zijn.

Met de bezuinigingen toont Merkel vastberadenheid. Toch ontbreekt weer moed. De regering heeft alleen dat gedaan waarvoor het afgelopen jaar is gekozen. Iets te veel bezuinigd om het pakket nog sociaal te kunnen noemen, iets te weinig subsidies voor bedrijven gekort, maar ook geen nieuwe lasten voor de grote meerderheid. Vlees noch vis dus. Er komt geen verhoging van de btw of de inkomstenbelasting, de regering houdt zich aan de grondwettelijke schuldrem en op onderwijs wordt ook niet bezuinigd.

Kouder sociaal klimaat

De regering heeft een kans gemist om brede steun bij de bevolking te krijgen. Het sociaal klimaat zal kouder worden. Er was nochtans niet veel nodig geweest om dat te voorkomen. Denk maar aan een tijdelijke vermogensbelasting of een tijdelijke verhoging van het hoogste inkomens tarief. De regering heeft de kans voorbij laten gaan om subsidies en aftrekposten aan te pakken of een bredere hervorming van het belastingstelsel op te zetten.

In het binnenland zal de regering door de nieuwe plannen moeilijk scoren. Er bestaat zelfs het risico op een grotere kloof tussen arm en rijk. In Europa heeft de

Duitse regering nu betere kaarten. Het begrotingstekort duikt met de nieuwe maatregelen waarschijnlijk al in 2012 weer onder de Maastrichtgrens van 3 procent. En dat als een van de eerste landen in de eurozone. Dat is morele steun voor de Zuid-Europese landen, maar verhoogt vooral de druk op landen als België, Nederland en Frankrijk om ambitieus te bezuinigen. De Europese spaarkampioen geeft een duidelijk signaal: ook wij knippen bonnetjes en gaan naar de Aldi.

Carsten Brzeski is Senior Economist bij ING in België voor de Eurozone en Duitsland en schrijft regelmatig in Nederlandse en internationale media, zoals FT, FAZ en the Wall Street Journal.

Dit is een artikel gedownload via duitslandinstituut.nl.

Artikel: <https://duitslandinstituut.nl/artikel/2665/column-europees-spaarkampioen>